

Arbeidsmarkedet nå - juli 2011

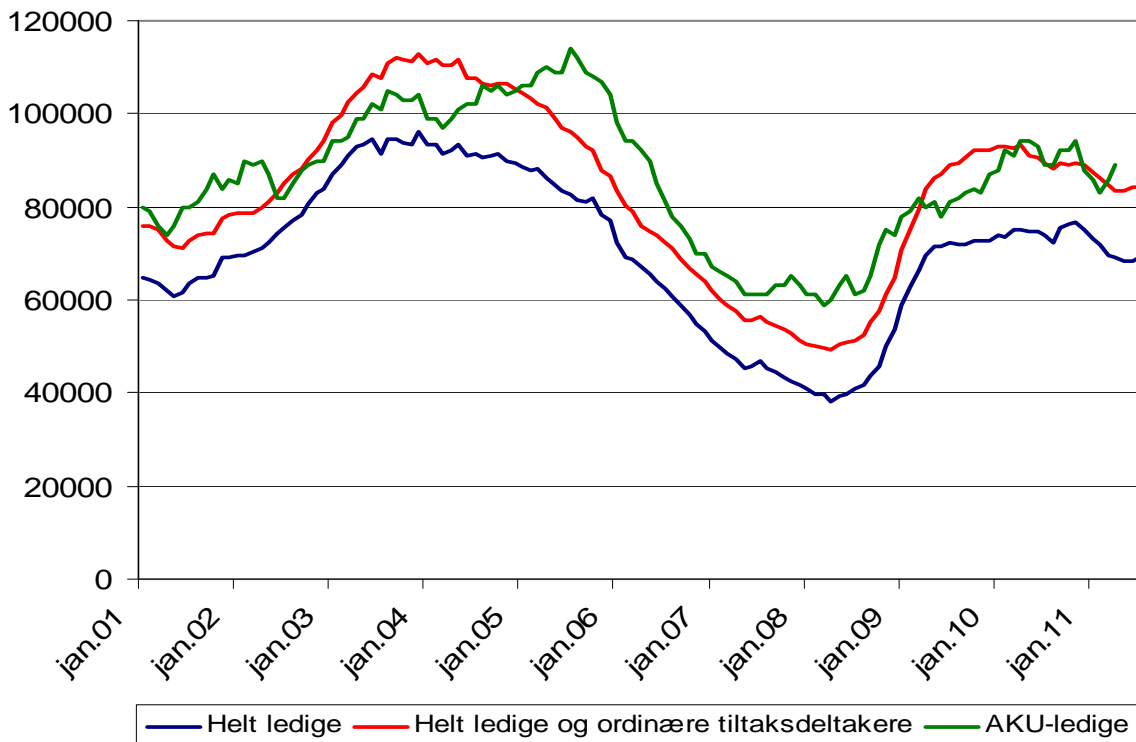
"Arbeidsmarkedet nå" er et månedlig notat fra seksjon for Utredning i Arbeids- og velferdsdirektoratet. Notatet er skrevet av Jørn Handal Jørn.Handal@nav.no, 29. juli 2011.

Små endringer i ledigheten

Ved utgangen av juli var det registrert 72 600 helt ledige hos NAV. Dette utgjør 2,8 prosent av arbeidsstyrken. Sammenlignet med juli i fjor er det 5 600 (-7 %) færre registrerte helt ledige.

Antallet helt ledige økte med 600, mens summen av antallet helt ledige og ordinære tiltaksdeltakere økte med 100 i løpet av juli, justert for sesongvariasjoner. For tredje måned på rad fortsatte tilstrømmingen av nye arbeidssøkere å øke. Økningen i juli er om lag like stor som de to foregående månedene. Antallet helt ledige med en jobbsøkerperiode på under 4 uker er nå på omtrent samme nivå som ett år siden, mens det var markert nedgang i tilsvarende endringstall for månedene januar til april. Nedgangen i antallet ledige stillinger stoppet opp i juli. Stillingstallene for de siste månedene tyder samlet sett på at etterspørselen etter arbeidskraft har gått litt tilbake.

Figur 1. Utviklingen i antallet registrerte helt arbeidsledige, summen av ordinære tiltaksdeltakere og arbeidsledige ifølge Statistisk sentralbyrås arbeidskraftsundersøkelse (AKU). Sesongjusterte tall. Januar 2001 – juli 2011.

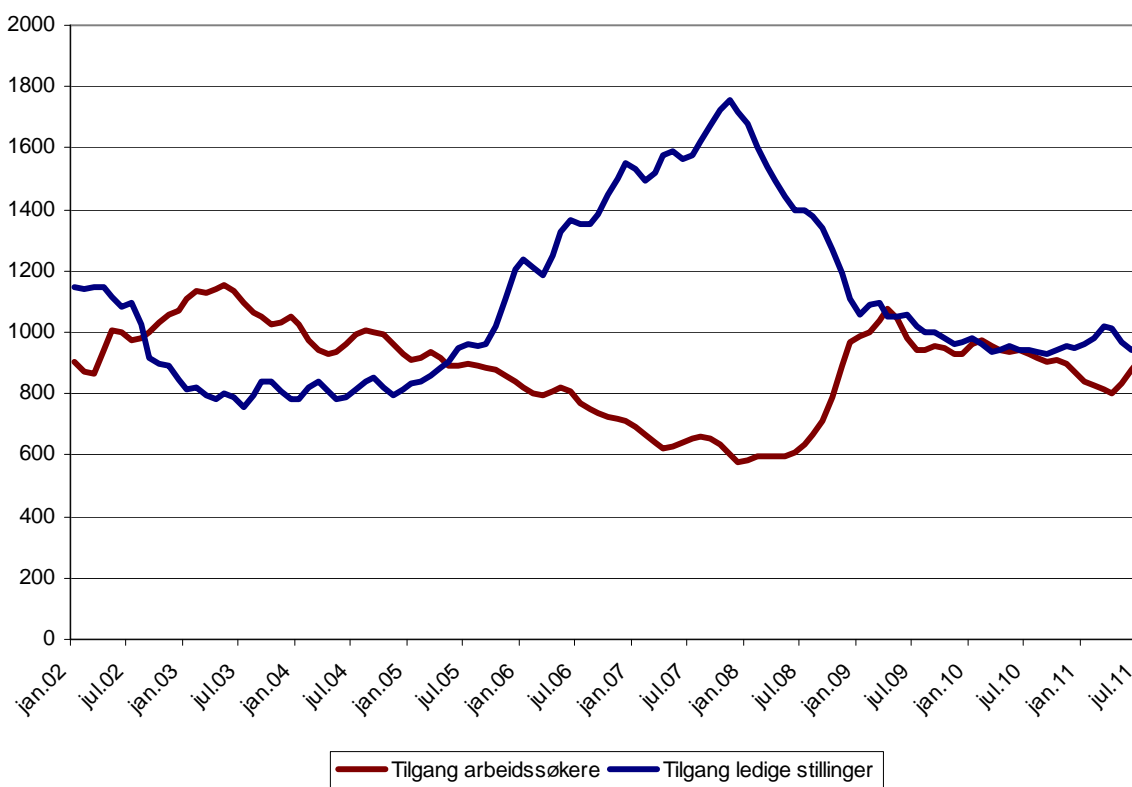

Kilde: NAV og SSB

Flere nye arbeidssøkere

Tilgangen av nye arbeidssøkere viste en klar økning i løpet av juli. Dette var den tredje måneden på rad med økt tilstrømming. Økningen var på omtrent samme nivå som i de to foregående månedene. I juli var tilgangen av arbeidssøkere per virkedag 3 prosent høyere enn i samme måned året før.

Figur 2. Tilgang av arbeidssøkere per virkedag og tilgang av ledige stillinger per virkedag.¹ Trend. Januar 2002 - juli 2011.

Kilde: NAV

Stabil tilgang av nye ledige stillinger

Etter et fall i to måneder på rad stoppet nedgangen i antallet ledige stillinger opp i juli. Sett over de siste månedene tyder utviklingen i antallet ledige stillinger på at etterspørselen etter arbeidskraft har gått litt tilbake. Sammenliknet med i fjor, var nedgangen i stillingsutlysningene særlig stor innenfor serviceyrker og annet arbeid (-21 %) og butikk- og salgsarbeid (-15 %). Innenfor bygge- og anleggsarbeid (34 %) og ingeniør- og ikt-fag (28 %) har det imidlertid vært en sterk økning.

¹ Omfatter stillinger utlyst i media, registrert av arbeidsgiver på nav.no eller meldt til NAV.

Utviklingen i norsk økonomi

Antall igangsatte bygg til boligformål regnet i bruksareal var i perioden januar-mai 43 prosent høyere enn i samme periode i fjor, ifølge foreløpige tall fra Statistisk sentralbyrå(SSB). For andre bygg var veksten i antallet igangsatte byggeprosjekter på 0,7 prosent. Den samlede økningen i antallet igangsatte bygg ble dermed på knappe 15 prosent i denne perioden. Den økte byggeaktiviteten kan sees i sammenheng med bedringen på boligmarkedet. Tall fra SSB viser at boligprisene økte med 7,4 prosent i løpet av det siste året.

Industriproduksjonen tok seg opp i mai, og var 0,7 prosent høyere i perioden fra mars til og med mai sammenlignet med foregående tremånedersperiode. Det var vekst i produksjonen av konsumvarer som bidro til økningen. For de øvrige varegruppene var det en nedgang. PMI undersøkelsen blant norske innkjøpssjefer (NIMA) tyder på at veksten i industriproduksjonen, til tross for et fall i juni, fortsatt er relativt høy.

Varekonsumet økte med 1,1 prosent i mai ifølge tall fra SSB. Ser man bort i fra konsumet av elektrisitet og brensel var veksten enda sterkere. Omsetningen i detaljhandelen økte i samme måned med 1,2 prosent. Etter å ha vært om lag uforandret i årets første kvartal har det dermed vært en klar økning i det private konsumet i de to påfølgende månedene.

Utviklingen internasjonalt

Tall fra Eurostat viser at industriproduksjonen økte med 0,1 prosent i eurosonen i mai. Veksten ser dermed ut til å ha avtatt gjennom 2011. Ordretilgangen innen industrien økte i samme måned med 3,6 prosent og var dermed 15,5 prosent høyere enn i samme måned året før. Ledighetsraten(AKU) var i mai på 9,9 prosent, noe som innebærer at ledigheten har vært omtrent uforandret gjennom de siste tre månedene.

Næringslivsbarometre og konjunkturindikatorer tyder på at den økonomiske veksten i eurosonen har gått ned de siste månedene. OECDs ledende indikator falt med 0,5 prosent i mai. Den negative utviklingen forsterket seg dermed i denne måneden. Dette indikerer at veksten vil avta ytterligere den nærmeste tiden. Nedgangen i indikatoren var markert for både Frankrike og Italia i mai. I Tyskland tyder indikatoren på at den svært høye veksten i landet vil gå ned. Gjeldsproblemene som særlig de Sør-Europeiske landene står ovenfor bidrar fortsatt til å skape usikkerhet rundt utsiktene framover.

Også i Storbritannia viser OECDs ledende indikator et fall i mai. Indeksen har dermed falt i fire måneder på rad. Lavere økonomisk vekst bekreftes av foreløpige nasjonalregnskapstall som viser at bruttonasjonalproduktet økte med 0,2 prosent i andre kvartal. Spesielle og midlertidige forhold trakk imidlertid veksten noe ned i dette kvartalet.

Næringslivsbarometre tyder på at veksten i den amerikanske økonomien nå er klart lavere enn den var tidligere i vinter. OECDs ledende indikator var uforandret i mai, men indikatorens delkomponenter viser tegn til at veksten kan bli lavere i tiden framover. I juni var det omtrent nullvekst i sysselsettingen samtidig med at arbeidsledighetsraten, på 9,2 prosent, var omtrent

uforandret fra måneden før. De globale finansmarkedene er fortsatt preget av nervøsitet grunnet den uavklarte politiske løsningen på gjeldsproblemene som landet står ovenfor.

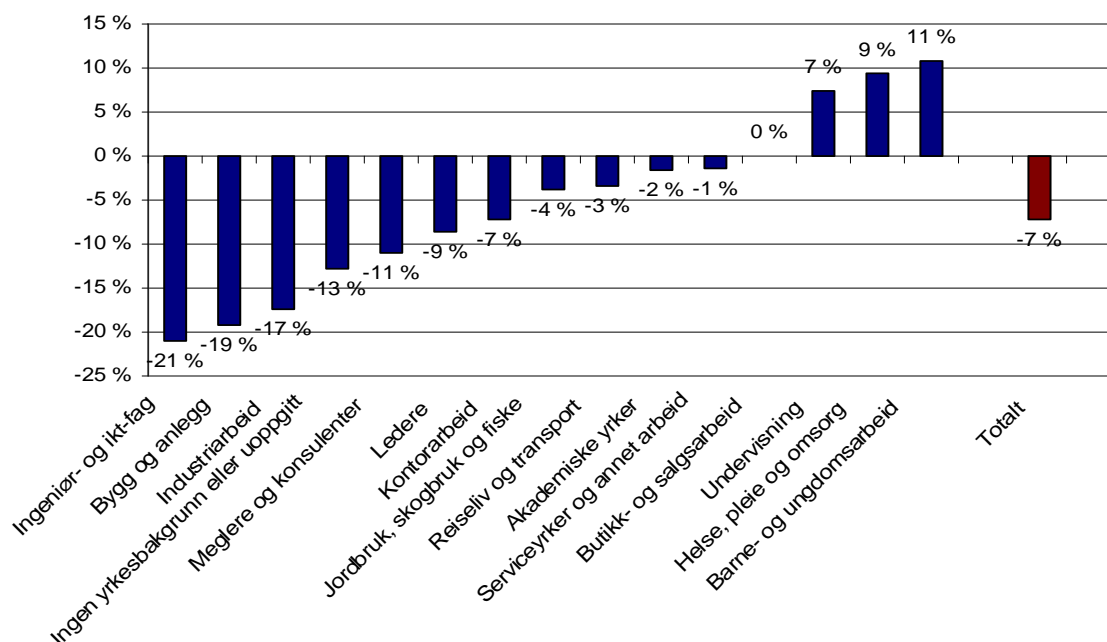
I Sverige har det vært en klar bedring på arbeidsmarkedet det siste året. De siste månedene har imidlertid sysselsettingsveksten avtatt. Ifølge Arbeidskraftundersøkelsen var det i mai i år 2,3 prosent flere sysselsatte personer sammenlignet med samme måned i fjor. I løpet av den samme perioden har arbeidsledigheten gått ned med 0,9 prosentenheter til 7,9 prosent. Konjunkturindikatorer tyder på at veksten i svensk økonomi har avtatt de siste månedene, men at aktiviteten fortsatt holder seg på et relativt høyt nivå.

Ledigheten faller mest innen ingeniør- og ikt-fag

Ledigheten har falt mest blant personer med bakgrunn fra ingeniør og ikt-fag det siste året (figur 3). Det har også vært en betydelig nedgang i ledigheten innen bygge- og anleggsyrkene og innen industriarbeid. Ledigheten fortsatte imidlertid å øke innenfor yrkesgrupper som hovedsakelig hører inn under offentlig sektor. For flere av disse yrkesgruppene øker imidlertid ledigheten fra svært lave nivåer.

I prosent av arbeidsstyrken er ledigheten høyest innen barne- og ungdomsarbeid (4,5 %), industriarbeid (3,9 %), reiseliv og transport (3,8 %) og bygge- og anleggsarbeid (3,7 %). Lavest ledighet er det innenfor lederyrker (1,2 %), ingeniør- og ikt-fag (1,2 %) og innenfor helse-, pleie- og omsorgsyrene (1,3 %)

Figur 3. Prosentvis endring i antall arbeidsledige etter yrkesbakgrunn. Juli 2010 – juli 2011.

Kilde: NAV

Barne- og ungdomsarbeid

Innenfor barne- og ungdomsarbeid har ledigheten økt med 11 prosent det siste året. Barne og ungdomsarbeidere er den undergruppen som, med en økning på 12 prosent, har hatt den sterkeste veksten i antallet helt ledige. Blant dagmammaer, praktikanter og lignende har det kun vært små endringer.

Helse, pleie og omsorg

Det er blant sosionomer og barnevernspedagoger og lignende at ledighetsveksten har vært sterkest innen helse, pleie og omsorg det siste året. Her er det nå 14 prosent flere ledige enn for ett år siden. De øvrige yrkesgruppene har, med unntak av medisinske yrker, hatt en økning i ledigheten på 9 prosent.

Industri

Innenfor industriarbeid er det blant støpere, sveisere, platearbeidere og liknende at nedgangen i antallet helt ledige har vært sterkest det siste året. I denne yrkesgruppen er det nå 31 prosent færre ledige enn på samme tid i fjor. Også blant automatikere og elektriske montører(-21 %) og blant hjelpearbeidere innen industrien (-19 %) og blant mekanikere(-19 %) har det vært en klar nedgang.

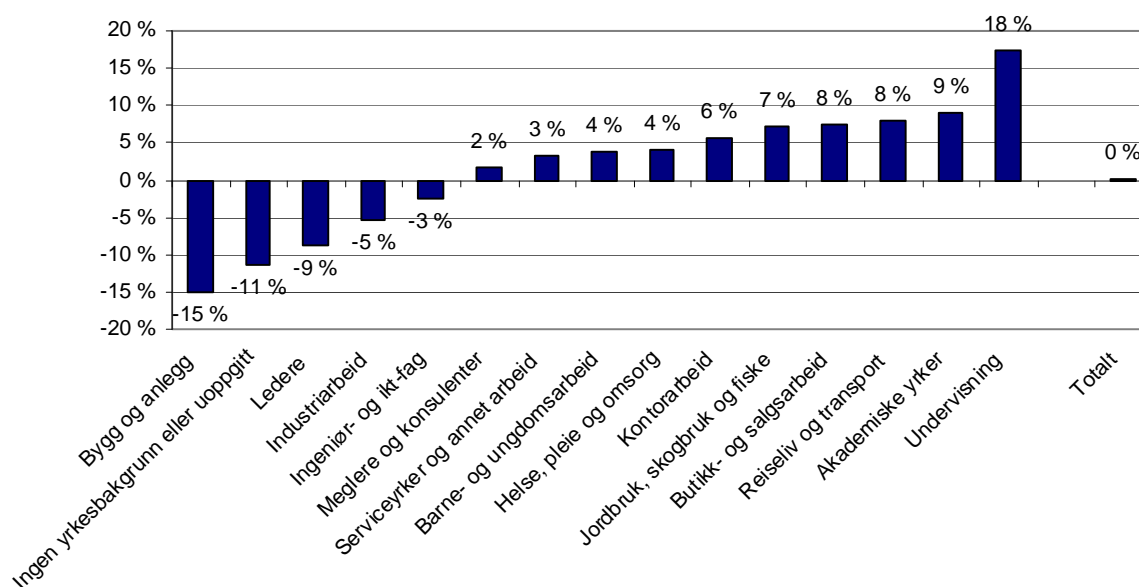
Bygg og anlegg

Ledigheten innen bygge- og anleggsarbeid er nå 19 prosent lavere enn på samme tid i fjor. I løpet av det siste året har ledigheten falt mest blant elektrikere (-34 %) og blant vei- og anleggsarbeidere (-23 %). Også blant rørleggere (-19 %) og blant snekkere og tømrere (-19 %) har det vært en klar nedgang.

Samme antall nye ledige som i fjor

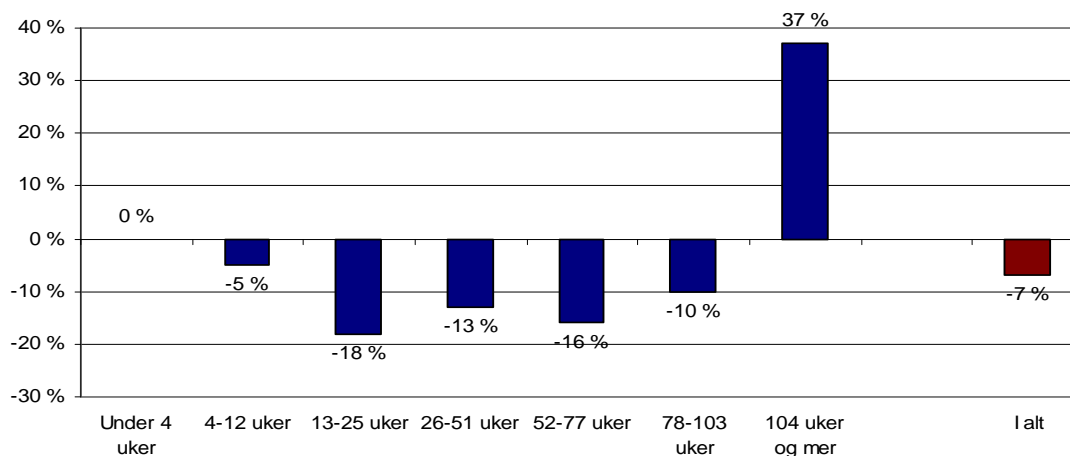
Antallet ledige med en arbeidssøkervarighet på under 4 uker var ved utgangen av juli på omtrent samme nivå som i fjor. Utviklingen i de forskjellige yrkesgruppene har imidlertid vært ulik. Størst økning har det vært for personer med bakgrunn fra undervisning og akademiske yrker. Bygg og anlegg og ledere er de to yrkesgruppene som har hatt sterkest nedgang i antallet korttidsledige.

Figur 4. Registrerte arbeidsledige med mindre enn 4 uker varighet som arbeidssøker etter yrke. Prosentvis endring juli 2010 – juli 2011.

Kilde: NAV

Figur 5. Prosentvis endring i antall registrerte arbeidsledige fordelt etter arbeidssøkervarighet. Juli 2010 – juli 2011.

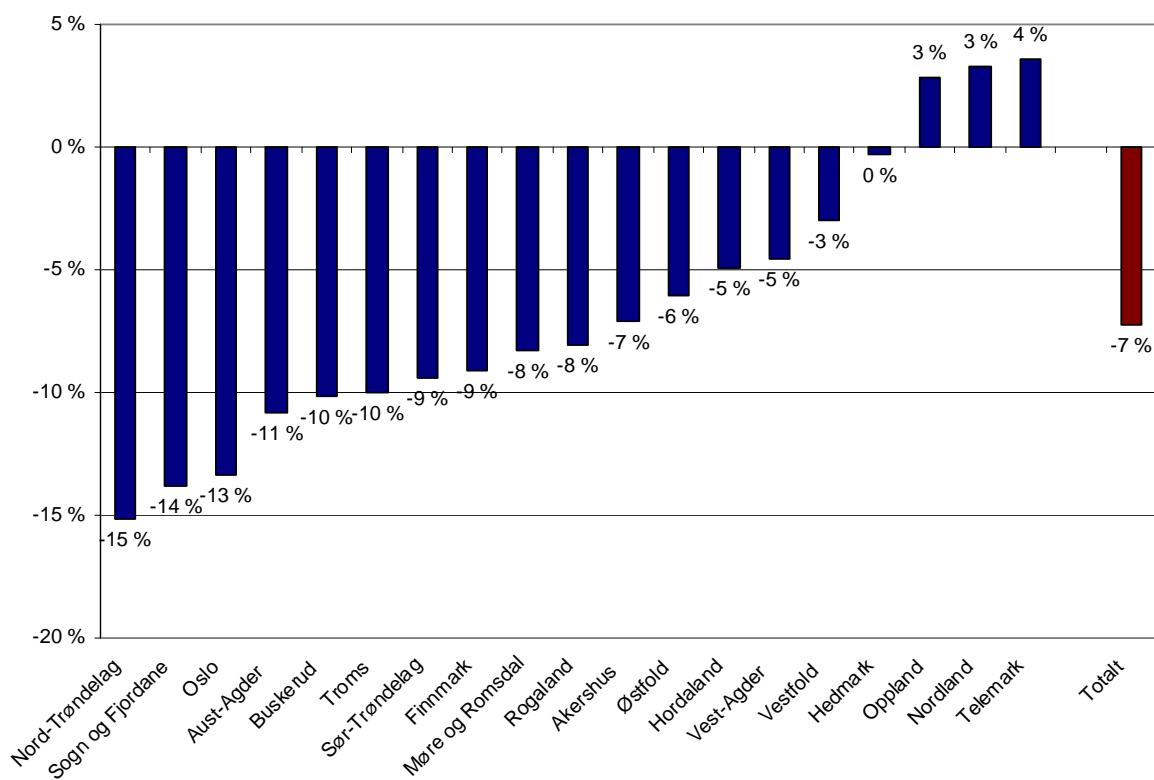
Kilde: NAV

Ledigheten faller i de fleste fylkene

Ledigheten har gått ned i de fleste fylker det siste året, se figur 6. Nedgangen har vært størst i Nord-Trøndelag (-15 %) og i Sogn og Fjordane (-14 %). I Telemark (4 %), Oppland (3 %) og Nordland (3 %) har det vært en liten økning i antallet ledige det siste året.

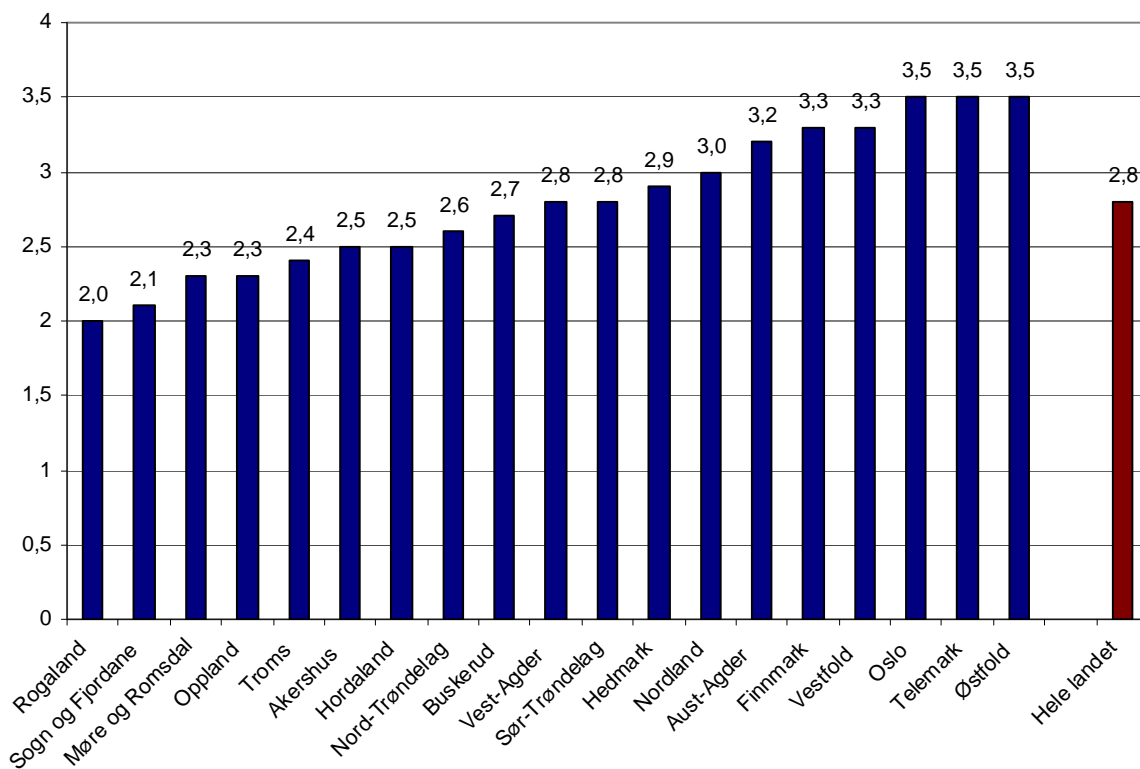
Ledigheten er nå lavest i Rogaland og Sogn og Fjordane med henholdsvis 2,0 og 2,1 prosent av arbeidsstyrken. De høyeste ledighetsratene har Oslo, Telemark og Østfold, alle med 3,5 prosent.

Figur 6. Prosentvis endring i antall arbeidsledige etter fylke. Juli 2010 – juli 2011.

Kilde: NAV

Figur 7. Ledigheten i prosent av arbeidsstyrken etter fylke. Juli 2011.

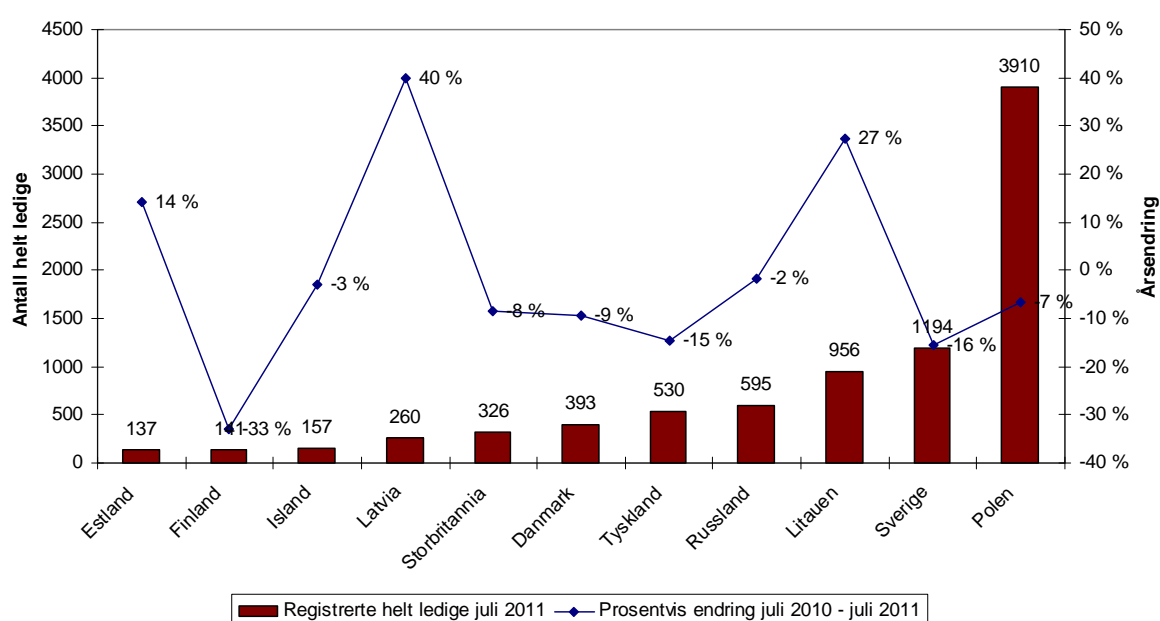

Kilde: NAV

Økt ledighet blant arbeidsinnvandrere fra Baltikum

Figur 8 viser antall arbeidsledige etter statsborgerskap for noen av de mest aktuelle landene når det gjelder arbeidsinnvandring. Sterkest ledighetsvekst har det vært blant borgere fra de baltiske landene. Det er nå henholdsvis 40 og 27 prosent flere ledige latviere og litauere. Dette må sees i sammenheng med den store arbeidsinnvandringen fra disse landene. Ved utgangen av juli er det 7 prosent færre ledige polakker enn for ett år siden. Antallet helt ledige svensker har i samme periode gått ned med 16 prosent.

Figur 8. Registrerte arbeidsledige etter statsborgerskap. Antall personer i juli 2011 og prosentvis endring fra juli 2010 til juli 2011.

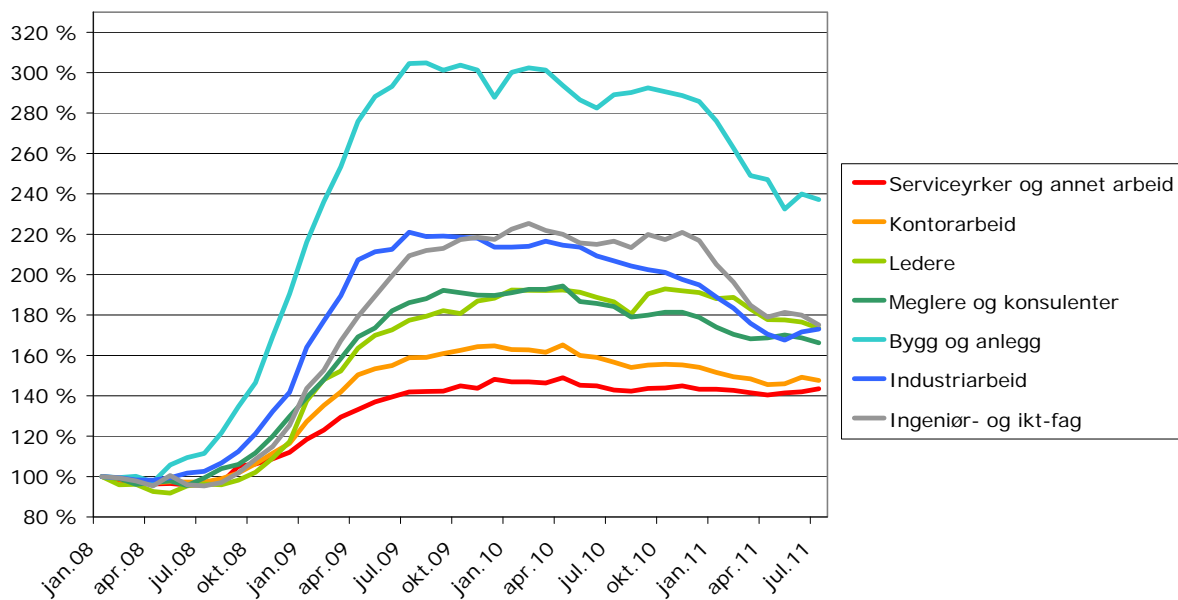
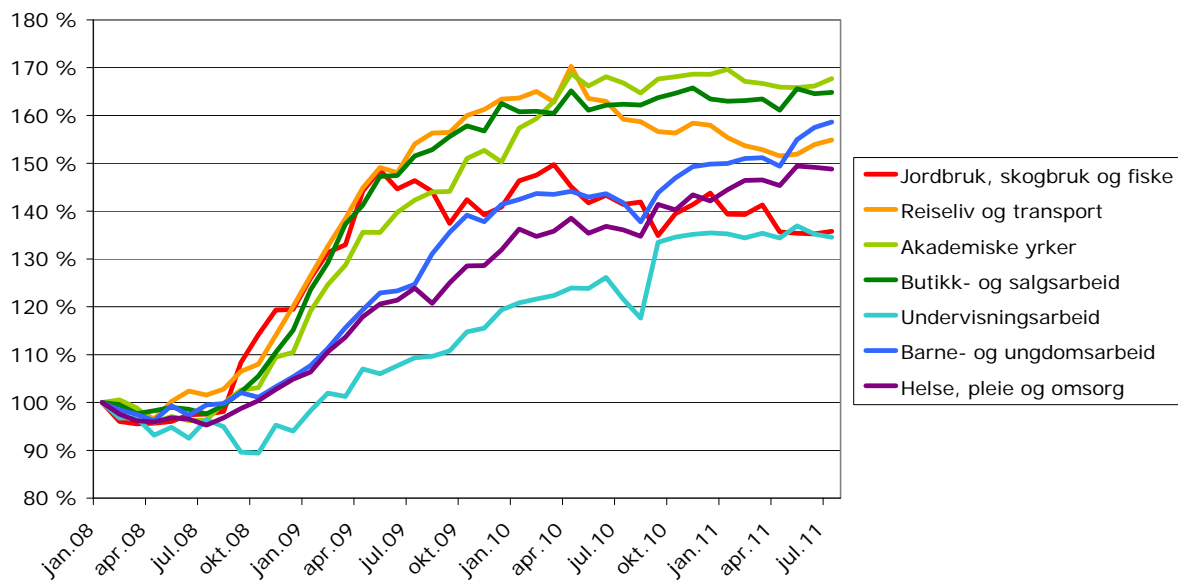
Kilde: NAV

Spesielle forhold ved månedsoppdateringen

Det er ingen kjente spesielle forhold som påvirker månedstallene for arbeidsmarkedet i juli.

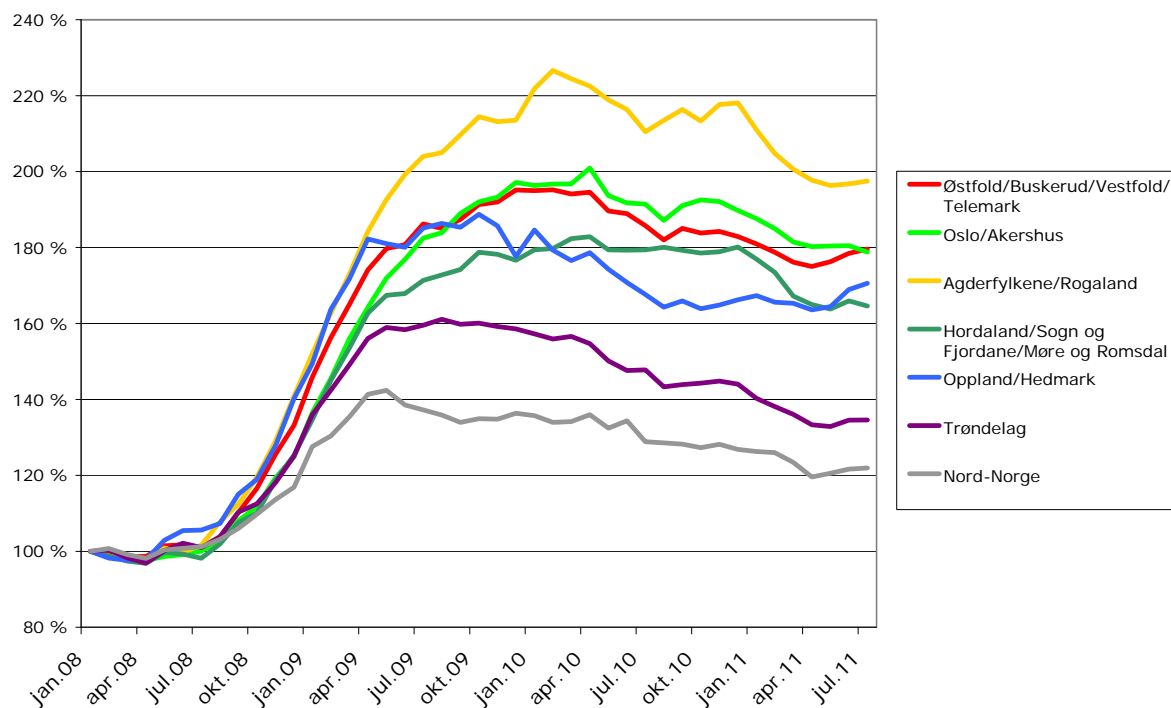
Figurvedlegg

Figur 9 og 10. Utviklingen i summen av registrerte arbeidsledige og ordinære tiltaksdeltakere innenfor yrkesgrupper (yrkesbakgrunn). Januar 2008 – juli 2011. Januar 2008 = 100. Sesongkorrigerte tall.

Kilde: NAV

Figur 11. Utviklingen i summen av registrerte arbeidsledige og ordinære tiltaksdeltakere i regioner. Januar 2008 – juli 2011. Januar 2008 = 100. Sesongkorrigererte tall.

Kilde: NAV